

nad Hanou (Přerov District). During the excavation, more than 500 sunken features were documented, predominantly dating to the Lengyel culture and the Linear Pottery culture (Fig. 9). Post and stake holes indicating the presence of above-ground structures were identified, along with typical settlement pits and extensive irregular clay pits. The assemblage of finds is rich, comprising ceramics, stone artefacts, animal bones, and fragments of anthropomorphic figurines (Fig. 10). Two burials were also discovered, including a child burial.

Michael Hanšut, Miroslav Popelka, Martin Paulus, Simona Frömelová

Mohelno (okr. Třebíč)

„Nad Chobotem“, parc. č. 6470.

Lengyelská kultura. Příkopové ohrazení, sídliště. Plošný odkryv. Badatelský výzkum. AMČR: M-202504874.

Lokalizace: WGS-84: 49.1300756N, 16.1863136E

V roce 2025 proběhl ve spolupráci s muzeem Vysočiny Jihlava sondážní výzkum na polykulturní neolitické lokalitě v poloze Mohelno – „Nad Chobotem“, kde byly v minulosti identifikovány porostové příznaky jednoduchého rondelu (Mohelno III), jehož existenci následně potvrdila i geofyzikální prospekce (Bartík et al. 2022). Celkem byly provedeny dvě zjišťovací sondy. Sonda 1 byla koncipována jako 12,5 m dlouhý a 2,5 m široký řez (obr. 11) situovaný v blízkosti severního vstupu do rondelu, tak aby mohly být zdokumentovány profily jak hlavního příkopu rondelu a vnitřního palisádového žlabu, tak příkopového ohrazení, které je pravděpodobně v superpozici s rondelem. Kromě toho byly v ploše sondy zdokumentovány i další dva sídlištní objekty (jeden s deponií kamenných ručních mlýnků) a pět sloupových jam.

Z příkopu rondelu ale i z dalších objektů byla odebrána široká paleta vzorků na C14 datování, geoarcheologické a environmentální analýzy. Dokumentace profilu zásypu rondelu (obr. 12) umožní podrobně popsat tafonomické procesy, které vedly k jeho genezi a srovnat je se situací v rondelích Mohelno I a II (Bartík et al. 2022; 2024). Výplň příkopu rondelu obsahovala minimum starších intruzí, přičemž materiál z jeho špičky lze spolehlivě datovat do nejstarší fáze kultury s moravskou malovanou keramikou (MMK/MÖG Ia; Lengyel I).

Obr. 11. Mohelno. Sonda 1 v průběhu exkavace. Foto J. Bartík.

Fig. 11. Mohelno. Trench 1 during excavation. Photo J. Bartík.

Obr. 12. Mohelno. Pohled na řez rondelem III. Foto J. Bartík.

Fig. 12. Mohelno. View of the rondel III cross-section. Photo by J. Bartík.

Zajímavé nálezové situace přinesla exkavace objektu č. 500 (vnější příkopové ohrazení), na jehož bázi byl objeven poškozený skelet mladého jedince srnce obecného a na rozhraní zá-sypu a podorníčí se podařilo identifikovat na malém prostoru (50 × 50 cm) výraznou koncentraci drobné debitaže převážně z rohovce typu Krumlovský les, která může představovat buďto primární místo výroby štípané industrie, nebo místo kam bylo sekundárně a zřejmě jednorázově deponováno větší množství dílenského odpadu.

Druhá drobná sonda byla situována ve východní části lokality, mimo areál rondelu, a jejím cílem bylo zdokumentovat na řezu profil liniové struktury procházející lokalitou ve směru SZ–JV. Struktura má mísovitý profil, jehož hloubka nepřesahuje 30 cm, a s největší pravděpodobností ji lze interpretovat jako pozůstatky zaniklé úvozové cesty.

Literatura

- AMČR: Záznám M-202504874 [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202504874>.
- Bartík, J., Knotek, P., Milo, P., Tencer, T., Škrdla, P., Vokáč, M., Kovárník, J., Lengyel, M., Koláčný, S., Kučová, J. 2022: Mohelno (okr. Třebíč). *Přehled výzkumů* 63(1), 134–135.
- Bartík, J., Škrdla, P., Kovárník, J., Adameková, K., Vokáč, M., Knotek, P., Lengyel, M., Milo, P., Tencer, T., Augustinová, K. 2024: Mohelno (okr. Třebíč). *Přehled výzkumů* 65(1), 181–182.

Summary

In 2025, a trial excavation was conducted in cooperation with the Museum of Vysočina in Jihlava at the Neolithic site of Mohelno – ‘Nad Chobotem’ (Třebíč District). The investigation aimed at verifying and documenting the simple rondel known as Mohelno III (cf. Bartík et al. 2022) and associated features through a narrow trench excavated near its northern entrance (Fig. 11, 12). The excavation yielded detailed stratigraphic data and a substantial assemblage of samples for radiocarbon dating, geoarchaeological analyses and environmental analyses, and confirmed that the rondel ditch was created during the earliest phase of the Moravian Painted Ware culture (MPWC Ia; Lengyel I).

Jaroslav Bartík, Katarína Adameková, Milan Vokáč, Jaromír Kovárník, David Cibulka, Aleš Hoch, Peter Milo, Tomáš Tencer